

Република Србија

Основна школа „Бранко Радичевић“

Мали Зворник

Број: 305/1

Датум: 28.08.2025.године

На основу члана 61. став 1.тачка 2) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени Гласник РС“ бр. 88/2017, 27/2018 – др. закони и 10/2019, 6/2020, 129/2021,92/2023 и 19/2025) и члана 49. Статута Основне школе „Бранко Радичевић“ у Малом Зворнику на својој редовној седници, Школски одбор, доноси:

ОДЛУКУ

1. УСВАЈА СЕ Школски програм за период од 4 године (2025-2029.год)
2. Ова одлука је коначна

Образложење

На редовној седници Школског одбора Основне школе „Бранко Радичевић“ у Малом Зворнику, Школски одбор, једногласно је усвојио Школски програм за период важења од 4 године (2025-2029. година)

Доставити:

-Министарству просвете, одељење у Ваљеву

-на огласну таблу

Председник Школског одбора

В. Вукосављевић

Весна Вукосављевић

ОШ „Бранко Радичевић“

Мали Зворник

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

I и II циклус основног образовања

Школска 2025/26. – 2029/30. година

Септембар 2025.

Република Србија

Основна школа „Бранко Радичевић“

Мали Зворник

Број: 305/1

Датум: 28.08.2025.године

На основу члана 61. став 1. тачка 2) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени Гласник РС“ бр. 88/2017, 27/2018 – др. закони и 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025) и члана 49. Статута Основне школе „Бранко Радичевић“ у Малом Зворнику на својој редовној седници, Школски одбор, доноси:

ОДЛУКУ

1. УСВАЈА СЕ Школски програм за период од 4 године (2025-2029. год)
2. Ова одлука је коначна

Образложење

На редовној седници Школског одбора Основне школе „Бранко Радичевић“ у Малом Зворнику, Школски одбор, једногласно је усвојио Школски програм за период важења од 4 године (2025-2029. година)

Доставити:

- Министарству просвете, одељење у Ваљеву

- на огласну таблу

Председник Школског одбора

В. Вукосављевић

Весна Вукосављевић

ОПШТИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ

Адреса	ОСНОВНА ШКОЛА „БРАНКО РАДИЧЕВИЋ“ Краља Петра I бр.10 Мали Зворник
Телефон/факс	015/ 471-923
Мејл школе	osbrankora@mts.rs
Сајт	www.osbrmz.edu.rs
ПИБ:	101361810
Име и презиме директора	Мићо Ковачевић

Датум оснивања школе	1905. године
Датум прославе Дана школе	15. март

САДРЖАЈ

1. Увод	4
2. Полазне основе програмирања.....	4
3. Школа, њена околина, ученици, наставни кадар.....	6
4. Сврха и циљеви школског програма, исходи основног образовања	7
5. План наставе и учења основног образовања и васпитања.....	11
6. Годишњи фонд часова редовне наставе	14
7. Инклузивно образовање	17
8. Програм здравственог васпитања	18
9. Програм рада на професионалној оријентацији ученика	20
10. Програм заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања/ превенција других облика ризичног понашања.....	21
11. Програм рада одељењског старешине	27
12. Програм сарадње са родитељима	28
13. Унапређивање образовно – васпитног рада	29
14. Програм сарадње са друштвеном средином	30
15. Програм тима за школски маркетинг	31
16. Програм социјалне заштите ученика	32
17. Програм заштите животне средине	32
18. Програм школског спорта и спортских активности	33
19. Програм културних активности школе	34
20. Програм излета, екскурзија и наставе у природи	35
21. Програм рада школске библиотеке	41
22. Програм безбедности и здравља на раду	42

1. УВОД

Основно образовање и васпитање остварује се на основу школског програма. Школски програм ОШ „Бранко Радичевић“ припремио је Стручни актив за развој школског програма. Чланови актива су:

1. Ирена Смиљанић – професор разредне наставе
2. Татјана Липовац – наставник енглеског језика
3. Кристина Селенић – школски психолог

2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ПРОГРАМИРАЊА

Школски програм за први и други циклус основног образовања Основне школе „Бранко Радичевић“ из Малог Зворника доноси се на основу Закона о основама система образовања и васпитања („Сл.гласник РС“ бр.88/2017, 10/2019, 6/2020., 28/2021, 92/2023) и Закона о основном образовању и васпитању („Сл.гласник РС“ бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018, 10/2019, 129/2021, 92/2023). Полазне основе чине и правилници који се односе на наставу у првом циклусу за I, II, III и IV разред и на наставу у другом циклусу за V, VI, VII и VIII разред.

Планови и програми наставе и учења за први и други циклус основног образовања налазе се у следећим правилницима објављеним у Службеном гласнику Републике Србије:

- ❖ Правилник о **плану наставе и учења за први циклус** основног образовања и васпитања и **програму наставе и учења за први разред** основног образовања и васпитања, Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 10/2017, 12/2018, 15/2018, 18/2018, 1/2019, 2/2020, 16/2022, 1/2023, 13/2023, 14/2023, 11/2024)
- ❖ Правилник о наставном плану и програму за **први и други разред** основног образовања и програму наставе и учења за **други разред** основног образовања и васпитања ("Службени гласник РС – Просветни гласник", број 16/2018, 3/2019 и 5/2021, 13/2023)
- ❖ Правилник о **програму наставе и учења за трећи разред** основног образовања и васпитања ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 5/2019, 1/2020 и 6/2020, 7/2022, 13/2023)
- ❖ Правилник о **програму наставе и учења за четврти разред** ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 11/2019, 6/2020 и 7/2021, 1/2023, 13/2023)

- ❖ Правилник за **други циклус** основног образовања и васпитања и **програм наставе и учења за пети разред** основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 15/2018, 18/2018, 3/2019, 3/2020, 6/2020, 17/2021, 16/2022, 13/2022, 14/2023, 3/2024)
- ❖ Правилник о **плану наставе и учења за пети и шести разред** основног образовања и васпитања и **програму наставе и учења за пети и шести разред** основног образовања и васпитања: ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр 15/2018, 18/2018, 3/2019, 3/2020, 6/2020, 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023, 3/2024)
- ❖ Правилник о **програму наставе и учења за седми разред** основног образовања и васпитања ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 5/2019, 1/2020, 6/2020, 8/2020, 5/2021, 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023)
- ❖ Правилник о **програму наставе и учења за осми разред** основног образовања и васпитања "Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 11/2019, 2/2020, 6/2020, 5/2021, 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023, 4/2024)
- ❖ Правилник о стандардима образовних постигнућа за крај првог циклуса основног образовања и за крај основног образовања "Службени гласник РС", бр, 104/ 2024.
- ❖ Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи "Службени гласник РС", бр 30/2019.
- ❖ Правилник о плану уџбеника („Сл.гл.РС.-Просветни гласник“бр.9/16, 10/16, 10/17, 11/2029, 7/2024),
- ❖ Закон о уџбеницима („Сл.гл.РС“. бр 27/18, 92/2023)

3. ШКОЛА И ЊЕНА ОКОЛИНА

Школа је лоцирана у средини која је позната по својим природним погодностима. Мали Зворник се налази у долини реке Дрине, у близини Зворничког језера. У месту постоји Локална самоуправа, Предшколска установа, Средња школа, Дом културе, Библиотека, Дом здравља, Православна црква, Црква часног крста и пошта. У непосредној близини налази се Подземни град Карађорђевића као и археолошко налазиште Орловине, где су пронађени остаци утврђења из византијског периода.

Основна школа „Бранко Радичевић“ у Малом Зворнику налази се поред магистралног пута Лозница – Мали Зворник. Основана је као самостална Установа за основно образовање и васпитање деце. Постоји више од једног века, од 1905. као четвороразредна школа, а од 1960. године прераста у осморазредну школу. Нема издвојених одељења. Обухвата ученике са подручја Малог Зворника, Сакара и делимично Будишића.

За постигнуте резултате од изузетних вредности у области образовања и васпитања, школа је добила Републичку награду 1977. године.

Образовно-васпитни рад у школи обавља 28 наставника и два стручна сарадника под руководством директора школе. Сва настава је стручно заступљена. Школа не организује предшколско образовање и васпитање.

Што се тиче породичних услова, деца углавном живе у комплетним породицама, од укупно 281 ученика 18 ученика живи у породицама које су се развеле а 4 живи у породицама где је један родитељ преминуо. У погледу нивоа образовања, највећи је број родитеља са средњим образовањем (333), затим следи број родитеља који имају више и високо образовање (173) а најмање је родитеља са завршеном основном школом (30). Једна мајка има непотпуну основну школу. Што се тиче запослености, 55 родитеља нема запослење и то су већином жене. Наши ученици су углавном српске националности и православне вероисповести. Пет породица је руске националности а две породице су ромске националности. Десет ученика је исламске вероисповести.

На почетку школске 2025/26. године у ОШ „Бранко Радичевић“ у Малом Зворнику има 281 ученик, што је распоређено у 16 одељења, 8 одељења од првог до четвртог разреда и 8 одељења од петог до осмог разреда.

ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА: Школски програм се реализује у периоду од четири године, односно од почетка школске 2025/2026. године до краја школске 2028/2029. године.

ЈЕЗИК на коме се програм реализује: Програм се реализује на српском језику.

4. СВРХА И ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА, ИСХОДИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА

Школски програм Основне школе „Бранко Радичевић” из Малог Зворника сачињен је у складу са наставним плановима и програмима за први и други циклус основног образовања и васпитања, као и школским календаром који прописује Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Образовно-васпитни рад се реализује током школске године, у два полугодишта.

Сврха Школског програма:

-квалитетно образовање и васпитање које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, кулурне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву;

-развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви школског програма:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка celovitom развоју детета, ученика и одраслог;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celoviti развој детета, ученика и одраслог, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета, ученика и одраслог, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање позитивних људских вредности;
- 13) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и

културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

Исходи образовања и васпитања су јасни искази о томе шта се од ученика очекује да зна, разуме и да је способан да покаже, односно уради након завршеног одговарајућег нивоа образовања и васпитања.

Исходи образовања и васпитања представљају способност ученика да:

- 1) изрази и тумачи идеје, мисли, осећања, чињенице и ставове у усменој и писаној форми;
- 2) прикупља, анализира, организује и критички процењује информације;
- 3) користи српски језик, односно језик националне мањине и страни језик у зависности од културног наслеђа и средине, потреба и интересовања;
- 4) ефикасно и критички користи научна и технолошка знања, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
- 5) ради ефикасно са другима као члан тима, групе, организације и заједнице;
- 6) зна како да учи;
- 7) уме да разликује чињенице од интерпретација;
- 8) примењује математичко мишљење и знање у циљу решавања низа проблема у свакодневним ситуацијама;
- 9) поуздано, критички и одговорно према себи и другима користи дигиталне технологије;
- 10) одговорно и ефикасно управља собом и својим активностима;
- 11) ефикасно и конструктивно учествује у свим облицима радног и друштвеног живота, поштује људска права и слободе, комуницира асертивно и ненасилно посебно у растућој разноликости друштава и решавању сукоба;
- 12) покреће и спремно прихвата промене, преузима одговорност и има предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха;
- 13) остварује идеје, планира и управља пројектима ради постизања циљева који доприносе личној афирмацији и развоју, друштвеној или привредној активности;
- 14) схвата свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разуме да нису изоловани;
- 15) има свест о сопственој култури и разноликости култура, уважава значај креативног изражавања идеја, искустава и осећања путем различитих медија, укључујући музику, књижевност, извођачке и визуелне уметности.

Остваривање исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања и васпитања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

У изради програма посебно се водило рачуна о усмерености на **постизање општих међупредметних компетенција:**

- 1) компетенцији за учење;
- 2) одговорно учешће у демократском друштву;
- 3) естетичка компетенција;
- 4) комуникација;
- 5) одговоран однос према околини;
- 6) одговоран однос према здрављу;
- 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;
- 8) рад са подацима и информацијама;
- 9) решавање проблема;
- 10) сарадња;
- 11) дигитална компетенција.

Компетенција се развијају кроз наставу свих предмета и примењују у разним ситуацијама при решавању различитих проблема и задатака. Опште предметне компетенције и специфичне предметне компетенције биће посебно издвојене у годишњим плановима рада.

5. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Школски програм садржи обавезне и изборне наставне предмете за први и други циклус као и слободне наставне активности за други циклус основног образовања и васпитања. Обавезни део школског програма садржи наставне предмете и садржаје који су обавезни за све ученике одређеног нивоа и врсте образовања.

Изборни део школског програма односи се на верску наставу или грађанско васпитање (реализује се у оба циклуса) и други страни језик који се реализује у другом циклусу образовања. Ученик се обавезно опредељује за верску наставу или грађанско васпитање једном у цикусу. Што се тиче ученика од петог до осмог разреда они бирају са листе понуђених једну слободну наставну активност.

Садржаје ваннаставних активности школа је правила према реалним потребама ученика и родитеља. Садржаји ваннаставних активности реализују се кроз секције и друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности. Остали облици образовног – васпитног рада су допунска, додатна и припремна настава.

Обавезни наставни предмети

Први разред: Српски језик, Математика, Свет око нас, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање, Енглески језик и Дигитални свет;

Други разред: Српски језик, Математика, Свет око нас, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање, Енглески језик и Дигитални свет;

Трећи разред: Српски језик, Математика, Природа и друштво, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање, Енглески језик и Дигитални свет;

Четврти разред: Српски језик, Математика, Природа и друштво, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање, Енглески језик и Дигитални свет;

Пети разред: Српски језик и књижевност, Енглески језик, Историја, Географија, Ликовна култура, Музичка култура, Математика, Биологија, Физичко и здравствено васпитање, Техника и технологија и Информатика и рачунарство;

Шести разред: Српски језик и књижевност, Енглески језик, Историја, Географија, Ликовна култура, Музичка култура, Математика, Физика, Биологија, Физичко и здравствено васпитање, Техника и технологија и Информатика и рачунарство;

Седми разред: Српски језик и књижевност, Енглески језик, Историја, Географија, Ликовна култура, Музичка култура, Математика, Физика, Биологија, Хемија, Физичко и здравствено васпитање, Техника и технологија и Информатика и рачунарство;

Осми разред: Српски језик и књижевност, Енглески језик, Историја, Географија, Ликовна култура, Музичка култура, Математика, Физика, Биологија, Хемија, Физичко и здравствено васпитање, Техника и технологија и Информатика и рачунарство.

Изборни наставни предмети

РАЗРЕД	ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
I	1.Верска настава: Православни катихизис Исламска вероисповест 2. Грађанско васпитање	
II	1.Верска настава: Православни катихизис Исламска вероисповест 2. Грађанско васпитање	
III	1.Верска настава: Православни катихизис Исламска вероисповест 2. Грађанско васпитање	
IV	1.Верска настава: Православни катихизис Исламска вероисповест 2. Грађанско васпитање	
V	1.Верска настава: Православни катихизис Исламска вероисповест 2. Грађанско васпитање 3. Шпански језик	1. Медијска писменост 2. Врлине и вредности I 3. Драмска уметност

VI	1.Верска настава: Православни катихизис Исламска вероисповест 2. Грађанско васпитање 3. Шпански језик	1. Врлине и вредности I 2. Боравак у природи и планинарење I 3. Драмска уметност
VII	1.Верска настава: Православни катихизис Исламска вероисповест 2. Грађанско васпитање 3.Шпански језик	1.Моја животна средина 2. Боравак у природи и планинарење II 3. Врлине и вредности II
VIII	1.Верска настава: Православни катихизис Исламска вероисповест 2. Грађанско васпитање 3. Шпански језик	1. Врлине и вредности II 2. Боравак у природи и планинарење II 3. Драмска уметност

Облици васпитно-образовног рада којима се остварују обавезни и изборни предмети током школске године су:

- редовна и изборна настава;
- допунска настава;
- додатна настава;
- слободне наставне активности;
- секције;
- час одељењског старешине;
- друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности;
- екскурзије, излети и настава у природи.

6. ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА РЕДОВНЕ НАСТАВЕ ОД I ДО IV РАЗРЕДА

Разред	I	II	III	IV	Укупно
Број одељења	2	2	2	2	8
Број седмица	36	36	36	36	36

Број часова

Предмет		I	II	III	IV	Укупно
Српски језик	недељно	5	5	5	5	–
	годишње	180	180	180	180	1440
Страни језик (енглески)	недељно	2	2	2	2	-
	годишње	72	72	72	72	576
Ликовна култура	недељно	1	2	2	2	-
	годишње	36	72	72	72	504
Музичка култура	недељно	1	1	1	1	-
	годишње	36	36	36	36	288
Свет око нас	недељно	2	2	-	-	-
	годишње	72	72	-	-	288
Природа и друштво	недељно	-	-	2	2	
	годишње	-	-	72	72	288
Математика	недељно	5	5	5	5	-
	годишње	180	180	180	180	1440
Физичко и здравствено васпитање	недељно	3	3	3	3	
	годишње	108	108	108	108	864
Дигитални свет	недељно	1	1	1	1	
	годишње	36	36	36	36	288
Укупно	недељно	19	20	20	20	-
	годишње	720	756	756	756	5976

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА РЕДОВНЕ НАСТАВЕ ОД V ДО VIII РАЗРЕДА

Разред	V	VI	VII	VIII	Укупно
Број одељења	2	2	2	2	8
Број седмица	36	36	36	34	-

Број часова

Предмет		V	VI	VII	VIII	Укупно
Српски језик и књижевност	недељно	5	4	4	4	
	годишње	180	144	144	136	1208
Енглески језик	недељно	2	2	2	2	
	годишње	72	72	72	68	568
Ликовна култура	недељно	2	1	1	1	
	годишње	72	36	36	34	356
Музичка култура	недељно	2	1	1	1	
	годишње	72	36	36	34	356
Историја	недељно	1	2	2	2	
	годишње	36	72	72	68	496
Географија	недељно	1	2	2	2	
	годишње	36	72	72	68	496
Физика	недељно	-	2	2	2	
	годишње	-	72	72	68	424
Математика	недељно	4	4	4	4	
	годишње	144	144	144	136	1136
Биологија	недељно	2	2	2	2	
	годишње	72	72	72	68	568
	недељно	-	-	2	2	

Хемија	годишње	-	-	72	68	280
Техника и технологија	недељно	2	2	2	2	
	годишње	72	72	72	68	568
Физичко и здравствено васпитање	недељно	3	3	3	3	
	годишње	108	108	108	102	852
Информатика и рачунарство	недељно	1	1	1	1	
	годишње	36	36	36	34	284
Укупно	недељно	24	25	28	28	
	годишње	918	954	1008	952	7664
СВЕГА (I-VIII)	-	-	-	-	-	13.548

У склопу програма обавезних и изборних предмета дати су (по разредима и предметима) и **програми допунске и додатне наставе**, са условно планираним садржајима. Садржаји се могу мењати према потребама подршке ученицима. Фонд је дат у табелама за сваки предмет и разред.

7. ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ

На основу члана 76. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, број 129/21) и Правилника о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, примену и вредновање (Службени гласник РС”, број 74/18), школа је у обавези да пружа додатну подршку ученику у образовању када је то потребно. Школа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека, прилагођавање начина остваривања школског програма и израду, доношење и остваривање индивидуалног образовног плана.

Саставни део Школског програма је **индивидуални образовни план**. Ради се сваке школске године као додатна подршка у образовању и васпитању за ученике који имају потешкоћа у савладавању градива или за ученике који постижу резултате који превазилазе очекивани ниво образовних постигнућа. ИОП је посебан акт који има за циљ оптимални развој детета и ученика прилагођавањем начина остваривања школског програма. ИОП израђује Тим за пружање додатне подршке ученику, а остварује се након сагласности родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Врсте ИОП-а су: ИОП-1- прилагођавање начина рада и услова у којима се одвија образовно-васпитни рад; ИОП-2- прилагођавање циљева, садржаја и начина остваривања програма наставе и учења и исхода образовно-васпитног рада и ИОП-3- проширивање и продубљивање садржаја образовно-васпитног рада за ученика са изузетним способностима. Тим за инклузивно образовање, односно Тим за пружање додатне подршке детету и ученику, у склопу Годишњег плана рада прецизираће појединости око прописаних процедура, а после усвајања ИОП-а (на седници Педагошког колегијума) сваке године ће то бити анекс Школском програму. План рада Тима за инклузивно образовање који је саставни део Годишњег плана рада школе.

Садржаји програма:

1. Израда плана и програма рада тима
2. Анализа актуелне школске ситуације: на почетку шк.године, на полугодишту и на крају школске године:-број ученика којима је потребна додатна подршка и врста додатне подршке, број ученика који долазе из друге средине, страни држављани
3. Сагледавање потреба за израдом и применом ИОП-а у првом и по потреби и у осталим разредима
4. Унапређивање програма-планирање наставе у складу са могућностима ученика (надарених ученика и ученика са тешкоћама у развоју)
5. Пружање додатне подршке ученицима
6. Праћење напредовања ученика
7. Сарадња са наставницима при конципирању ИОП-а, праћење реализације, евалуација
8. Организовање школских акција у вези прихватања различитости: Вршњачки тим, Ученички парламент (нпр. дечија права, толеранција...)
9. Јачање професионалних компетенција наставника путем: предавања, саветодавно, упућивањем на стручну литературу, организовањем семинара
10. Анализа рада тима, предлог за израду програма за наредну школску годину

8. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНОГ ВАСПИТАЊА

Основе здравственог васпитања деца добијају, углавном у породици, групи вршњака, школи, здравственим установама и преко средстава масовних комуникација. Здравствена заштита ученика остварује се у сарадњи са педијатријском службом Дома здравља у Малом Зворнику. Систематски прегледима ученика одвијају се у Дому Здравља у Малом Зворнику уз присуство родитеља. Посебна пажња посвећује се превентивном деловању сузбијања наркоманије тј. употребе психоактивних супстанци, која је све присутнија међу децом школског узраста. Сваке школске године организована су предавања на ту тему. Школу повремено посећује стоматолог који врши здравствено просвећивање и превенцију.

Програм здравствене заштите и превенције ученика одвија се кроз редовну наставу, обавезне и изборне предмете као што су физичко и здравствено васпитање, природа и друштво, биологија, кроз часове одељењског старешине, према напред датом плану, кроз рад Тима за заштиту ученика од насиља.

Што се тиче ментално-хигијенске здравствене заштите ученика, предвиђени су одређени часови ЧОС-а, које ће спроводити одељенске старешине и школски психолог. Поред одељењских старешина и психолога, носиоци других активности унапређења менталног здравља су и наставници физичког и здравственог васпитања, наставник историје и чланови Ученичког парламента.

Циљ здравствене заштите:

1. Унапређење и неговање здравих стилова живота, стимулисањем физичке активности, правилне уравнотежене исхране, здравог душевног развоја и избегавање понашања штетног по здравље.

Задаци:

1. Редовна контрола и превентивни прегледи ради спречавања и раног откривања поремећаја и болести.
2. Рад на унапређењу и очувању здравља, развијање осећаја одговорности за своје здравље у циљу правилног психосоцијалног раста и развоја.

Садржаји програма:

САДРЖАЈ РАДА	Разред	Носилац реализације
1. Развијање здравствених и хигијенских навика(лична хигијена, хигијена зуба, правилно држање тела) 2. Исхрана: врсте хране, састав и уједначеност оброка 3. Спречавање могућих незгода и повреда у школи и на путу	први	Учитељи, патронажна сестра

1. Значај правилне исхране 2. Болести прљавих руку 3. Вакцинација (значај)	други	Учитељи, патронажна сестра
1.Исхрана (заштита намирница од кварења) 2. Најчешћа цревна заразна обољења и цревни паразити 3. Хигијена становања	трећи	Учитељи, патронажна сестра
1. Исхрана (снабдевање водом за пиће) 2. Најчешћа обољења код деце – здравствена заштита и превентива 3.ТБЦ 4. Телесни развој од поласка у школу до пубертета	четврти	Учитељи, патронажна сестра
1. Инфекције коже 2. Заштита вида и слуха 3. Пубертет (раст и развој тела) 4. Деформације кичменог стуба и стопала и њихово отклањање 5. Спречавање повреда у игри и спорту	пети	патронажна сестра, психолог, наставници физичког и здравственог васпитања
1. Хумани односи међу половима (менструација и хигијена полних органа, последице прераних полних односа) 2. Штетност пушења и употребе алкохола 3. Заразна жутица 4.,„Информатичка“ зависност	шести	патронажна сестра, психолог, одељењске старешине, наставник биологије
1. Наркоманија 2. Прва помоћ код тровања 3. Хигијена насеља	седми	патронажна сестра, психолог, одељењске старешине, наставник биологије
1. Контрацепција, трудноћа и порођај 2. Планирање породице и демографски развој 3. Полне болести (сида)	осми	патронажна сестра, психолог, одељењске старешине, наставник биологије

9. ПРОГРАМ РАДА НА ПРОФЕСИОНАЛНОЈ ОРИЈЕНТАЦИЈИ УЧЕНИКА

Реализација програма Профеионалне оријентације остварује се на часовима редовне наставе и на часовима одељењског старешине. Пројекат „ПО на прелазу у средњу школу“ Министарства просвете, науке и технолошког развоја у сарадњи са ГИЗ-ом спроводи се у свим основним школама Србије. Програм има за циљ успостављање функционалног и одрживог програма ПО за ученике који завршавају основну школу. Основни циљ програма ПР је подстицање развоја личности ученика да промишљено, ваљано и реално донесу одлуке о избору школе и занимања, да планирају каријере и укључивање у свет рада. Активности које ће се остваривати на радионицама у раду са ученицима омогућавају да примерено узрасту, израде сазнања, развију умења, способности и вредности које ће бити основа за самостално, компетентно, одговорно и ваљано одлучивање о врсти школе коју ће уписати при завршетку осмог разреда.

Концепт програма остварује се кроз пет модула:

1. Самоспознаја–препознавање сопствених потенцијала, спремност за постигнуће и склоности преко одговарајућег осмишљавања наставе и учења.
2. Информисање о занимањима и каријери.
3. Упознавање са путевима образовања –мрежом школа– која води ка остваривању жељеног занимања.
4. Реални сусрети са светом рада.
5. Доношење одлуке о избору школе и занимања– самостално, одговорно, промишљено доношење одлуке о избору школе или занимања.

Носиоци активности и реализације програма ПР у нашој школи су: одељењске старешине, наставници, стручни сарадник и директор школе.

Садржаји програма:

1. Израда програма и плана рада према пројекту „Професионална оријентација – пет корака до одлуке о школи и занимању“
2. Прикупљање података о општим и посебним способностима ученика, њиховим интересовањима и здравственом стању
3. Уграђивање садржаја ПО у програм рада ОЗ
4. Идентификација даровитих ученика (подаци од значаја за ПО)
5. Упознавање са различитим занимањима (панои)
6. Професионално информисање о упису у средње војне школе
7. Укључивање родитеља у професионално информисање ученика
8. Радионице за ОЗ везане за професионално информисање(7. и 8. разред)
9. Организовање посета предузећима и установама
10. Организовање посета средњим школама
11. Учествовање на наградном конкурс на тему "Моје будуће занимање" (литерарни и ликовни радови)

12. Анкетирање ученика осмог разреда о избору будућег занимања, сређивање података и анализа резултата анкете
13. Професионално информисање ученика осмог разреда о мрежи средњих школа , завршном испиту и упису у средње школе
14. Индивидуално и групно професионално усмеравање и саветовање ученика осмог разреда
15. Индивидуално професионално саветовање ученичких родитеља
16. Извештај о резултатима уписа у средње школе
17. Извештај о реализацији програма рада на ПО

10. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА / ПРЕВЕНЦИЈА ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Под дискриминацијом се подразумева понашање којим се на директан или индиректан начин неоправдано прави разлика или неједнако поступа односно врши пропуштање чињења (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на ученика и на чланове његове породице а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, раселјеног лица, националној припадности, језику, верским убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, културном пореклу, рођењу, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, изгледу и др.

Насиље се дефинише као сваки облик један пут учињеног или поновљеног вербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства деце/ученика.

Циљеви програма:

- Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад школе за препознавање дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- Дефинисање поступака и процедура и информисање свих укључених у рад школе о прецедурама и поступцима за заштиту од насиља;
- Спровођење поступака реаговања у ситуацијама насиља;
- Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања.
- Ангажовање постојећих ресурса Школе за стварање безбедног и подстицајног окружења;
- Укључивање различитих учесника образовно-васпитног процеса у превенцију и заштиту деце кроз наставне и ваннаставне активности;
- Обезбеђивање превентивне и заштитне улоге школског спорта и спортских активности ученика.

Задачи:

- Направити анализу стања безбедоносне ситуације у школи-процена стања;
- Планирати превентивне активности (у оквиру наставних и ваннаставних активности) уз активно учешће ученика и родитеља у планирању и реализацији превентивних активности;
- Јасно дефинисати процедуре у ситуацијама насиља;
- Организовати и промовисати активности школе у циљу заштите ученика од насиља, учествовање у пројектима и сл.
- Развијати сарадњу са установама и институцијама које се баве децом и породицом;

- Информисати ученике и родитеље о садржајима важним за безбедност и активностима образовно-васпитне установе на плану превенције;
- Извештавати Наставничко веће и Школски одбор о реализацији Програма заштите;
- Промовисати примере добре праксе у реализацији превентивних активности и сузбијању насиља.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ СЕ ОДНОСИ НА:

1. Превентивне и
2. Интервентне активности

1. ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

- Константно и благовремено информисање Наставничког већа, Савета родитеља, родитеља и ученика (Ученички парламент, одељењске заједнице) са активностима Тима;
- Планирање и спровођење активности Тима са свим актерима школског живота (директор, Наставничко веће, Савет родитеља, родитељи и ученици – Ученички парламент, одељењске заједнице);
- Сарадњу са Домом здравља, Локалном самоуправом, полицијом, Домом културе и Библиотеком, Центром за социјални рад, школама у окружењу...

Сваке школске године Тим доноси акциони план, у складу са потребама и приоритетима. Активности у оквиру Акционог плана се планирају на основу указаних потреба, резултата вредновања и самовредновања.

2. ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

(према нивоима насиља, злостављања и занемаривања)

У случају појаве насиља у школи, активности се спроводе на следећи начин:

На првом нивоу активности преузима одељењски старешина, наставник, у сарадњи са родитељем, у смислу појачаног рада са одељењском заједницом, групом ученика и индивидуално.

На другом нивоу активности преузима одељењски старешина са психологом, Тимом и директором, уз обавезно учешће родитеља, у смислу појачаног васпитног рада. Уколико појачани васпитни рад није делотворан, директор покреће васпитно - дисциплински поступак и изриче меру, у складу са Законом.

На трећем нивоу активности предузима директор са Тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља и надлежних органа (Центар за социјални рад, полиција...).

Увек када је запослени починилац насиља, злостављања и занемаривања према ученику у установи директор предузима мере према запосленом, у складу са Законом, а према ученику мере за заштиту и подршку. На насиље се реагује одмах у циљу најбоље заштите ученика. Реагује се одмах, без одлагања, и ако постоји сумња да се дешава насиље.

Одељењски старешина бележи насиље на првом нивоу, прати ефекте предузетих мера и подноси извештај Тиму. Укључивање Тима је на другом и трећем нивоу. Све службене белешке у вези са насиљем води, чува и анализира за потребе установе психолог. Тим подноси извештај директору. Директор извештава орган управљања, Савет родитеља и Ученички парламент. У обрасце се уписује: шта се догодило, ко су учесници, како је пријављено насиље, какве су последице, шта се предузело, на који начин су укључени

родитељи, разредни старешина, психолог, професионалци из других институција, као и начини на који ће ситуација бити праћена итд. Документација треба да се чува код психолога или директора, поштујући принцип поверљивости података.

Садржаји програма заштите од насиља :

- Предлози за израду Програма и Акционог плана заштите ученика
- Израда Плана рада Тима
- Подела задужења члановима Тима
- Информисање родитеља на родитељским састанцима о Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, стању безбедности у школи, мерама за побољшање и превентивним активностима које су планиране Програмом за ову школску годину
- Упознавање ученика, родитеља и запослених са процедурама за пријављивање и поступање у случају сумње или сазнања о облицима насиља, злостављања и занемаривања
- Упознавање ученика, родитеља и запослених са Правилником о поступању у кризним ситуацијама и процедурама
- Информисање ученика о раду Тима за заштиту ученика од насиља у пружању подршке и помоћи ученицима који трпе насиље или су сведоци насиља
- Извештај о реализацији стручног усавршавања запослених у превенцији дискриминације и насиља
- Извештај о остваривању и ефектима Програма и Акционог плана заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања
- „Дан розе мајица“ – међународни дан борбе против вршњачког насиља
- Истраживање: „Колико се осећам безбедно у школи“
- Евалуација Програма заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања; анализа стања безбедности ученика у школи и резултата самовредновања
- Сарадња одељењских старешина са Тимом у примени Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (евиденција - први ниво насиља; кораци у интервенцији, појачан васпитни рад, вођење евиденције)
- Сарадња са Тимом за самовредновање, Тимом за инклузију и Активом за школски развојни план
- Сарадња са стручњацима из других надлежних институција и организација (Центар за социјални рад, Здравствени центар, Полиција, Школска управа)
- Сарадња са Вршњачким тимом и Ученичким парламентом у реализацији активности у циљу превенције насиља
- Постављање информација о активностима у превенцији дискриминације и насиља на школском сајту
- Састанци Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања: процена ситуације у школи, праћење и евалуација превентивних активности
- Вођење евиденције о учесталости дискриминације и насиља
- Вођење документације о раду Тима за заштиту (записници са састанака, реализација Плана рада)

У школи се наставља реализација пројекта „Школа без насиља“, ове школске године у виду недеље борбе против вршњачког насиља. Функционише и Вршњачки тим. Планови рада Вршњачког тима и Недеља борбе против насиља део су Годишњег плана рада Тима. **Вршњачки тим** чине по 2 ученика сваког одељења од 5.-8. разреда. Чланови вршњачког тима су ученици које су изабрали другови из њихових одељења, а поседују следеће особине: осетљивост на потребе других; спремност да помогну другоме;; стрпљиви су; спремни на сарадњу; особе од поверења; имају позитиван статус у одељењу; изражавају своје мишљење које се уважава; успешно решавају конфликтне ситуације; не испољавају насилно понашање; комуникативни су; креативни; толерантни; искрени; срдачни; имају разумевање за вршњаке без обзира да ли их познају; стварају позитивну атмосферу у свом одељењу; умеју да саслушају друге; отворени су за дискусију, предлоге, сугестије; воле тимски рад. Вршњачки тим помаже својим вршњацима да сагледају проблеме и конфликте; сагледају разлоге који доводе до конфликта; схвате начине превазилажења и изласка из конфликтних ситуација; расту и развијају се учећи на непосредном искуству; живе заједно уважавајући међусобне разлике. Све активности тима су усмерене на пружање помоћи у заштити од насиља и промоцији ненасилне комуникације.

Добробит за ученике: постају активни у процесу решавања проблема; задовољавају се потребе свих страна - не „ти и ја у проблему“, већ „ти и ја против проблема“; усвајају конструктивне моделе понашања; трансфер знања и вештина; преузимају већу одговорност за решавање проблема који постоје међу њима; схватају да интервенције одраслих нису увек неопходне и тиме помажу сопственом развоју и самопоштовању.

Добробит за наставнике: учење нових начина решавања конфликта; међусобно поштовање и уважавање; смањује се тензија између одраслих и деце; мање времена проводе водећи рачуна о дисциплини у школи; добијају партнере - ученике у одлучивању; стварају се бољи услови за рад, атмосфера и резултати који се односе на образовну и васпитну функцију школе.

Добробит за школу: сви учесници у животу и раду школе преузимају одговорност за дешавање у њој; мења се општа атмосфера и односи који у школи владају; вршњачки тим помаже и доприноси да је школа пријатно и безбедно место за учење и развој потенцијала ученика; развој алтернатива традиционалним начинима увођења дисциплине и решавања проблема у школи.

У оквиру Тима за заштиту ученика од насиља оформљен је и подтим за кризне интервенције у установи.

Програм поступања установе у кризним догађајима

Криза се дефинише као психичка пометња која се догађа под утицајем снажног и најчешће изненадног животног догађаја или као неочекивани догађај који актуелно или потенцијално прекида или нарушава нормално функционисање значајних сегмената у раду школе. Кризни догађај карактерише број жртава (повређених или настрадалих), материјална штета, психолошке реакције појединца или заједнице у целини као и солидарност у сврху отклањања последица.

Кризни догађаји су:

- природна смрт ученика
- покушај убуства или убиство ученика (у школи или ван ње),

- природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у установи
- саобраћајна несрећа у којој је повређен или настрадао ученик или запослени у установи
- нестанак ученика
- масовно тровање у простору установе
- дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу
- талачка криза
- насиље већих размера (масовне туче, вишеструка убиства, терористички напади),
- природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари..)
- техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испаравање отровних материја..)
- епидемија која је обухватила општину на којој се налази установа
- или ... било који догађај који озбиљно, за краће или дуже време поремети уобичајени ток живота у школи.

Активности тима за кризне интервенције биће осмишљаване и реализоване у складу са потребама (што подразумева и прилагодљивост неочекиваним изменама ситуације) али ће им основни циљ бити умањивање последица кризног догађаја, спречавање ширења непроверених и узнемирујућих информација, олакшавање враћања равнотеже у погођенима кризом и институцији, превазилажење постојећих и превенција потенцијалних кризних ситуација.

Руководећи подтим:

- планира активности по добијању информација о кризној ситуацији,
- организује активности свих подтимова као и реакцију институције,
- прати реализацију активности које су планиране и
- евалуира функционисање школе током и након кризног догађаја.

Информативни подтим:

- прикупља све неопходне информације о кризном догађају,
- проверава добијене информације код свих актера погођених догађајем,
- дистрибуира информације зависно од циљне групе

Подтим за пружање психосоцијалне подршке:

- процењује и прати психолошко стање и потребе чланова институције,
- реагује превентивно у складу са утврђеним потребама чланова институције,
- по сазнању о кризном догађају учествује у планирању реакције установе – првенствено кратком кризном интервенцијом усмереном на непосредне актере,
- реализује психолошко-саветодавне активности у току и након кризне ситуације,
- процењује евентуалну потребу за позивањем/ангажовањем Мобилног тима.

Психолошке кризне интервенције представљају скуп поступака помоћу којих се, након кризног догађаја, људима помаже да лакше преброде оно што су доживели. Суштина психолошке кризне интервенције је у пружању подршке и помоћи да се смањи осећање беспомоћности и помогне особи да поново загосподари својим животом. Психолошке кризне интервенције су превентивни поступци којима се спречава појава тежих и дуготрајних последица на ментално здравље.

Циљ који би школа требало да оствари реализацијом **Програма превенције других облика ризичног понашања** је да код ученика одговарајућим васпитно-образовним поступцима развија позитиван, активан однос према здравим стиливима живота и да формира свест о штетности ризичних облика понашања младих. Заправо циљ овог програма је " Научити младе како да кажу НЕ" ризичним облицима понашања.

Специфични циљеви школе у спречавању ризичних облика понашања су да:

- својим целокупним образовно-васпитним радом обезбеди нормалан развој ученика и делује превентивно против сваког девијантног понашања.
- пружа информације ученицима и даје одређена знања о болестима зависности и њиховом утицају на психичко и физичко здравље младих;
- препознаје притисак и утицај вршњака и формира механизме одбране од ризичних облика понашања.
- прати развој ученика, открива тешкоће које се јављају код појединаца и решава проблеме;
- ствара и обезбеђује услове да млади организовано користе слободно време (ваннаставне активности);
- ствара услове и брине о афирмисању личних и друштвених вредности преко заједничких активности младих које организује одељенска заједница ученика, Ученички парламент ...

Садржаји програма:

- 1.Развијање система вредности кроз садржаје редовне наставе
- 2.Омогућити ученицима да свако доживи успех и да напредује у наставним и ваннаставним активностима
- 3.Рад у ученичкој организацији и учешће у њеним акцијама
- 4.Психолошке и едукативне радионице којима се развијају социјалне вештине
- 5.Оспособљавање наставника да помажу ученицима у развијању самопоуздања
- 6.Предавања која се односе на злоупотребу деце и трговину људима
- 7.Појачан васпитни рад са ученицима
- 8.Индивидуална сарадња са родитељем у пружању помоћи ученику
9. Сарадња са Центром за социјални рад

11. ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Носиоци реализације програма су одељењске старешине, које ће према задужењима везаним за план рада Одељењског старешине и Одељењског већа, сачинити оперативне планове рада и доставити психологу. Што се тиче часа одељењског старешине, планови рада по разредима саставни су део Годишњег плана рада школе. Психолог школе такође учествује у реализацији ЧОС-а повремено у складу са својим планом.

Садржај рада:

I

Индивидуални рад са ученицима

1. Прикупљање релевантних података о ученику – од родитеља, васпитача из предшколске установе, учитеља и педагога
2. Саветодавни рад у решавању проблема
3. Брига о здравственом стању и физичком развоју ученика (сарадња са здравственом установом-систематски прегледи)
4. Сарадња са стручним службама
5. Изостајање са наставе
6. Професионална оријентација
7. Израда анализе успеха ученика
8. Текућа питања (набавка уџбеника и сл.)

II

Рад са одељењем

1. Доношење плана рада ОС
2. Организовање излета и екскурзија
3. Организовање и осмишљавање веселих часова
4. Припремање одељењских програма
5. Реализација часова ОС
6. Реализација акције за уређење учионице и школског простора (са ученицима)
7. Укључивање у културне, друштвене и хуманитарне активности
8. Учешће у школским пројектима

III

Сарадња са родитељима

1. Посећивање породица
2. Организовање родитељских састанака
3. Индивидуална сарадња са родитељима
4. Укључивање родитеља у реализацију програма ОС
5. Припремање предавања за родитељске састанке
6. Учешће у школским пројектима

IV

Сарадња са стручним органима

1. Израда плана рада ОС
2. Израда плана рада ОВ
3. Остваривање сарадње са предметним наставницима
4. Активно учешће у раду стручног већа и одељењског већа
5. Припремање података за извештавање стручних органа школе (стручни активи, стручна већа, одељењска већа и наставничко веће)

V

Педагошка документација

1. Похваљивање и награђивање ученика, васпитно – дисциплинске мере
2. Ажурно вођење одељењске администрације
3. Савесно и садржајно вођење записника са састанака одељењског већа и родитељских састанака

12. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА

Сарадња са породицом ученика одвија се кроз следеће облике:

- личним контактом наставника, одељењских старешина директора, стручних сарадника и осталих радника школе;
- учешћем представника родитеља у раду школског одбора;
- путем обавезних родитељских састанака;
- кроз учешће родитеља у раду Савета родитеља;
- кроз друге облике заједничких активности.

Кроз наведене облике сарадње радиће се, поред осталог, на образовању родитеља за остваривање васпитне улоге породице (здравствено, психолошко и педагошко образовање). У септембру месецу конституишаће се Савет родитеља школе, кога чине по 1 представник родитеља сваког одељења. Савет родитеља школе ће радити на седницама:

- предлагати мере за осигурање квалитета и унапређивање образовно-васпитног рада;
- разматрати предлог програма образовања и васпитања, развојног плана и годишњег плана рада школе, извештаји о њиховом остваривању, вредновању и самовредновању;
- предлагати представник у стручни актив за развојно планирање и друге активе и тимове школе;
- учествовати у поступку предлагања изборних предмета и избора уџбеника;
- разматрати и пратити услови за рад школе, услови за одрастање и учење, безбедност и заштиту ученика;
- учествовати у поступку прописивања мера безбедности ученика и правила понашања у школи;
- давати сагласност на програм и организовање екскурзија и наставе у природи и разматрати извештаји о њиховом остваривању;
- разматрати друга питања утврђена Статутом школе;
- обављати други послови за којима се укаже потреба.

План рада Савета родитеља је саставни део Годишњег плана рада школе.

13. УНАПРЕЂИВАЊЕ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА

Унапређивање образовно-васпитног рада се планира кроз стручно усавршавање наставника и стручних сарадника, истраживачки рад и предлоге унапређења након добијених резултата и кроз планирање рада са даровитим ученицима.

Садржаји рада:

Ред. број	Подручје рада	Садржај рада	Време
2.	СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ НАСТАВНИКА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА	1.Израда Плана и програма стручног усавршавања (на нивоу школе, портфолио наставника и стручних сарадника)	ТОКОМ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ
		2.Програмирање стажирања наставника – приправника	
		3.Похађање семинара на регионалном и републичком нивоу, саветовања, састанака стручних друштава и сл.	
3.	ИСТРАЖИВАЧКИ РАД	Анкетирање ученика на различите теме ваннаставне активности професионална интересовања, социометрија,... Унапређење рада након добијених резултата	ТОКОМ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ
4.	РАД СА ДАРОВИТИМ УЧЕНИЦИМА	Идентификација даровитих ученика, подршка и подстицај у раду, менторство ученицима учесницима Центра за таленте	ТОКОМ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

1. Стручно усавршавање остварује се активностима:

- у установи у оквиру својих развојних активности
- ван установе :
- програми сталног стручног усавршавања
- акредитовани програми високошколских установа
- стручни скупови: конгрес, сабор, сусрети, дани, конференција, саветовање, округли сто, трибина
- летње/зимске школе
- стручна/студијска путовања

Детаљни планови стручног усавршавања учитеља, наставника, директора и стручних сарадника саставни су део Годишњег плана рада школе.

2. Истраживачки рад обухвата следеће садржаје:

- ИСПИТИВАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНИХ ИНТЕРЕСОВАЊА

- припрема анкетног материјала
- испитивање професионалних интересовања ученика
- обрада и интерпретација података
- извештај и саопштење резултата на седници ОВ
- припрема саопштења за ученике VIII разреда и родитеље
 - СЛОБОДНО ВРЕМЕ УЧЕНИКА (активности, ставови ученика, ризично понашање ученика)
 - СОЦИОМЕТРИЈСКА ИСПИТИВАЊА у трећем, петом и седмом разреду као и по потреби у осталим разредима

3. Рад са даровитим ученицима

Даровити ученици наше школе сваке школске године укључују се у рад Регионалног Центра за таленте Лозница. Уз подршку наставника ментора израђују научно-истраживачке радове и учествују на свим нивоима РЦТ такмичења од општинског до републичког.

Садржаји рада:

- Програмирање и планирање рада
- Идентификација даровитих ученика
- Формирање портфолија за даровите ученике
- Укључивање ученика у додатни рад и слободне активности
- Индивидуализација рада са даровитим ученицима (ИОПЗ)
- Индивидуални саветодавни рад са даровитим ученицима
- Сарадња и саветодавни рад са ученичким родитељима
- Професионално саветовање даровитих ученика
- Сарадња са Регионалним центром за таленте из Лознице као и са Истраживачком станицом Петница
- Извештај о реализацији рада

14. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ

Циљ сарадње школе са локалном заједницом је унапређивање образовно-васпитног рада, резултата тог рада и општег културног и образовног нивоа живота и рада у друштвеној средини. Из овог циља проистичу следећи задаци школе:

- обезбедити сарадњу са породицом и свим чиниоцима друштвене средине;
- активно деловати на младе у својој средини;
- обезбедити учешће друштвене средине у остваривању циљева, задатака и садржаја рада у школи (учешће културних и друштвених институција);
- прилагодити облике и садржаје културне и јавне делатности улози школе и потребама друштвене средине;
- анимирати све чиниоце да стварају материјалне и друге услове за рад у школи;
- стално доприносити подизању и развијању културе рада и живљења.

Ради успешније интеграције у друштвену средину, школа ће остварити сарадњу са следећим установама:

- Министарство просвете, Школска управа у Ваљеву
- Локална самоуправа
- Средња школа Мали Зворник
- основне школе на подручју општине
- Дом културе и Градска библиотека

- Дом здравља
- Центар за социјални рад
- Предшколска установа
- средства јавног информисања,
- Служба запошљавања

Ове задатке школа остварује кроз сарадњу са родитељима, деловањем у друштвеној средини, кроз активности тимова као што су Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, Тим за инклузивно образовање, Ученички парламент, као и кроз учешће у пројектима који се реализују у локалној средини.

15. ПРОГРАМ ТИМА ЗА ШКОЛСКИ МАРКЕТИНГ

Школски маркетинг огледа се у презентовању успеха ученика и остварених резултата у ужој и широј друштвеној средини. У току школске године наши ученици представљају школу кроз учешће на разним такмичењима у научно-истраживачким и спортским дисциплинама, у области ликовне и музичке културе, изложбама својих радова, смотрама и другим манифестацијама које организују Министарство просвете, науке и технолошког развоја и друге културне и јавне установе.

ИНТЕРНИ МАРКЕТИНГ

Све активности и успеси ученика редовно су објављивани на **огласној табли** као и у **књизи обавештења**. Школа води **летопис** за сваку школску годину. Летопис садржи писане податке о активностима школе и реализацији образовно-васпитног рада. Прве податке о школи забележио је учитељ Миодраг Крстић 1948. године. Прве стране летописа (период од 1900. године до 1947.године) записане су на основу исказа старијих мештана, јер је комплетна школска документација изгорела у оба рата.

ЕКСТЕРНИ МАРКЕТИНГ:

Школа активно ради на представљању у друштвеној средини. За промовисање школе у социјалној средини формиран су:

- **WEB** страница школе и
- **Фејсбук** страница школе
- Електронски часопис за ученике.

Школа на свом сајту и ФБ страници објављује све што желимо да се зна о нашој школи, информације које олакшавају живот и рад ученицима и родитељима, смањујући потребу да трагају за њима. Школа на сајту представља и програм и организацију рада, у складу са Годишњим планом рада, као и права и дужности ученика, правила понашања и друге податке од значаја за представљање школе. Извештаји о успесима ученика, фотографије са приредби, Дечије недеље, изложби радова и продајних изложби редовно се постављају на школски сајт и фејсбук страницу школе. Сајт школе има добру посећеност и редовно се ажурира новим подацима и актуелностима везаним за школу. Улогу администратора фејсбук странице и помоћника администратора сајта има наставник историје.

16. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Поред образовних задатака школа има задатак да подстиче и унапређује социјални статус ученика. У том циљу прати се породични и социјални статус ученика школе, промене које се током времена дешавају на том плану и спроводе се планиране мере. У домену својих могућности школа настоји да побољша положај ученика угрожених социо-економском или породичном ситуацијом обезбеђивањем помоћи или упућивањем на надлежне установе.

Циљ програма социјалне заштите у школи је унапређивање социјалног и породичног статуса ученика како би се створили оптимални услови за раст, развој и напредовање ученика. Такође, потребно је код ученика развијати свест о солидарности, спремност да помогну другима, прихватању различитости. Програм социјалне заштите реализује се и кроз активности Тима за инклузивно образовање као и кроз хуманитарне активности. План рада Тима саставни је део Годишњег плана рада школе.

Садржаји програма:

- Израда социјалне карте школе
- Подела уџбеника, свезака и прибора ученицима из социјално угрожених породица
- Одржавање радионица за ученике које промовишу и развијају толеранцију, прихватање и дружење свих ученика
- Укључивање Савета родитеља у планирање и организацију разних хуманитарних акција за ученике наше школе
- Сарадња са Центром за социјални рад и Црвеним крстом ради подршке и пружања материјалне помоћи социјално угроженим породицама.
- Хуманитарне акције (продаја колача, хуманитарни концерт ученика и сл.)

У оквиру школе функционише и **Тим „Црвени крст“** кога чине ученици који редовно похађају наставу у установи и вођа тима, професор разредне наставе, а као сарадници тима сви запослени у установи. Неке од активности тима су: обележавање Светског дана прве помоћи, Међународног дана старијих лица, Светски дан хране, акцију Чеп за хендикеп итд. Детаљан план активности Тима Црвеног крста саставни је део Годишњег плана рада школе.

17. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Активности на заштити животне средине одвијаће се на нивоу одељења, разреда и школе. Еколошки програм школе полази од садржаја специфичних за узраст ученика. Циљ је да се код ученика развије правилан однос према животној средини, људима и смисао за лепо. Такође је битно и да ученици кроз стицање знања о разним природним појавама схвате како се може угрозити животна средина, да развијају свест о складном односу човека и природе, као и да о изградe навике и културу понашања која ће допринети да они сами постану активни учесници у очувању животне средине.

Садржаји овог програма ће се реализовати кроз наставне предмете: свет око нас, природа и друштво, чувари природе и биологија, кроз часове одељенских заједница, као и кроз следеће активности:

- Улепшајмо школу биљкама
- Уређење школског дворишта

- Обележити 4. октобар - Дан животиња: пројекција о угроженим врстама животиња
- Рециклажни пројекти (сакупљање папира, пластичних чепова)
- Обележити 22. април – Дан планете Земље
- Обележити 5. јун - Дан заштите животне средине-
- „Очистимо Србију

18. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Општи циљ школског спорта јесте да разноврсним моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима допринесе свестраном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, усавршавању и примени моторичких умења.

Исходи: оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада; формирање морално-вољних квалитета личности; промовисање позитивних социјалних интеракција; развијање креативности; развијање позитивне слике о себи, оспособљавање за самостално вежбање и усмеравање надарених ученика за бављење спортом.

Програм Школског спорта реализоваће се у складу са календаром општинских и међуопштинских такмичења, током Дечије недеље и кроз школске турнире. Организатори свих активности су професори разредне наставе и наставници физичког и здравственог васпитања. Детаљна евиденција и анализа сваког такмичења налази се у школској документацији.

Садржаји програма:

Програмски садржај	Носиоци посла	Време
1. Трка РТС –а (јесењи крос – трче сви ученици)	директор,учитељи, ОС, наставници физичког васпитања	IX
2. Школски турнир у одбојци – дечаци	ОС, наставници физичког васпитања	IX,X
3. Школски турнир у одбојци – девојчице	ОС, наставници физичког васпитања	X,XI
4. Школски турнир у фудбалу- дечаци	ОС, наставници физичког васпитања	IX,X
5. Школски турнир у кошарци – дечаци	ОС, наставници физичког васпитања	III,IV
6. Школски турнир у кошарци – девојчице	ОС, наставници физичког васпитања	III,IV
7. Пролећни крос	директор,учитељи, ОС, наставници физичког васпитања	IV

8. Недеља школског спорта – излет са пешачењем	директор,учитељи, ОС, наставници физичког васпитања	последње седмице октобра и априла
--	---	-----------------------------------

19. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Основни циљ културних активности су: јачање самопоуздања, развој толеранције, развој друштвености и социјалне интелигенције, оспособљавање за тимски рад и јавни наступ ученика.

Специфични циљеви:

- Презентација ученичких постигнућа, способности и стваралаштва кроз разноврсне активности
- Презентовање обрађених наставних садржаја локалној средини у циљу упознавања са радом и постигнућима ученика
- Корелација наставних садржаја
- Отварање школе према деци и родитељима
- Упознавање културног и историјског наслеђа наше земље
- Ради афирмације и подршке културних активности ученика планирају се различита дешавања, кроз следеће садржаје:

1. НОВОГОДИШЊА ПРИРЕДБА – последњи дан школе у првом полугодишту. Програм: скеч ученика млађих разреда или чланова драмске секције

2. СВЕТОСАВСКА ПРИРЕДБА- 27. јануара у холу школе. Програм обележавања: хор, рецитаторска и драмска секција, окретне игре. Организатори су професори разредне наставе, наставници српског језика и наставник музичке културе.

3. ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ДАНА ШКОЛЕ -15- март у Дому културе у Малом Зворнику. Програм обележавања: хор, рецитаторска и драмска секција, окретне игре. Организатори су професори разредне наставе, наставници српског језика и наставник музичке културе.

4. ЗАВРШЕТАК ОСНОВНОШКОЛСКОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА – на дан матуре, награђивање најуспешнијих ученика осмог разреда у дворишту школе организују директор, одељењске старешине и психолог школе.

5. ПРОСЛАВЕ ШКОЛСКИХ И ДРЖАВНИХ ПРАЗНИКА - У школи се празнују државни и верски празници, у складу са Законом о државним и другим празницима у Републици Србији. У школи се празнује радно Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату (21.октобар), Свети Сава – Дан духовности (27.јануар), Дан сећања на жртве холокауста, геноцида и других жртава фашизма у Другом светском рату (22.април), Дан победе (9.мај) и Видовдан – спомен на Косовску битку (28.јун). Свети Сава и Видовдан се празнују радно, без одржавања наставе, а Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату, Дан сећања на жртве холокауста, геноцида и других жртава фашизма у Другом светском рату и Дан победе су наставни дани, изузев кад падају у недељу.

6.ПРЕДСТАВЕ за ученике се организују у Дому културе у Малом Зворнику.

7.ИЗЛОЖБЕ ученичких радова се организују за прославе Светог Саве, Ускрса и током Дечје недеље на паноима у ходницима. Учитељи продукте радова својих ученика излажу током целе године на полицама у учионицама.

8. ТАКМИЧЕЊА – У школи се организују школска и општинска такмичења. За ученике млађих разреда се организује такмичење рецитатора и такмичење из математике за ученике 3. и 4. разреда. Ученици од 5. до 8. разреда се такмиче из српског језика, енглеског и шпанског језика, математике, физике, биологије, хемије, географије, историје, малог фудбала, одбојке и саобраћаја. Организује се и јесењи и пролећни крос за све узрасте. Ученици се такмиче на смотри научно-истраживачких радова у организацији Центра за таленте у Лозници. Сваке године наша школа је и домаћин општинских такмичења по договору актива директора са наше општине.

9. ПОСЕТЕ УСТАНОВАМА КУЛТУРЕ - Током године, градска библиотека „17. септембар“ из Малог Зворника организује бројне манифестације у својим просторијама за ученике са територије општине Мали Зворник.

10. ДРУГЕ АКТИВНОСТИ које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културном развоју окружења школе – Школа организује и подржава бројне активности, као што су хуманитарне акције, акције на уређењу животне средине и сл.

20. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Носиоци припреме, организације и извођења излета и екскурзија су директор школе, стручни вођа и одељењски старешина. Стручног вођу путовања именује директор школе. Екскурзије и излети се могу извести само ако је обезбеђено 60% учешћа ученика истог разреда и ако су обезбеђени сви услови за остваривање циљева и задатака екскурзије и излета, а уз претходну писмену сагласност родитеља.

Излети и екскурзије за ученике од првог до четвртог разреда су једнодневни. Време трајања екскурзија за ученике петог, шестог и седмог разреда је до два дана, а за ученике осмог разреда до три дана. Број дана предвиђен за екскурзије не може се прекорачити.

Одељењска и стручна већа школе достављају предлог плана и програма екскурзија Наставничком већу школе ради разматрања и одлучивања. Предложени план и програм разматра и на њега даје сагласност Савет родитеља школе. Програм и општи услови путовања се обавезно достављају родитељима на писмену сагласност. Детаљан план и програм екскурзија саставни је део Годишњег плана рада школе.

Уговор о извођењу излета и екскурзије закључује директор школе са одабраном агенцијом. Саставни и обавезујући део уговора је су сви садржаји који ће бити реализовани, програм и општи услови путовања (цена аранжмана, начин плаћања, подаци о смештају, превозу и др). О висини накнада за наставнике одлучује Савет родитеља школе. Ако су излети и екскурзије организовани у време наставних дана, ови дани морају бити надокнађени у складу са школским календаром и ГПР школе.

Након изведеног путовања стручни вођа сачињава извештај о извођењу путовања и квалитету пружених услуга који подноси директору, Савету родитеља и Наставничком већу ради разматрања, а Школском одбору ради разматрања и усвајања.

Програм једнодневнoг излета – први разред - Тршић-Троноша

Васпитно-образовни задаци:

Упознавање са изгледом Вуковог села Тршића сада и у време Вуковог рођења, уочавање разлике између изгледа насеља као и начина живота некад и сад, упознавање историјске прошлости Јадра, упознавање живота и дела Вука Стефановића Караџића, упознавање са предметима из прошлости, развијање позитивног односа према националним, културним и естетским вредностима у овом крају, позитиван социјални однос, развијање и неговање разумевања и толеранције итд.

Садржаји:

- шетња и разгледање родног места Вука Стефановића Караџића, саборишта, воденице, разгледање куће у којој се родио и пратећих објеката, обилазак манастира и музеја у Троноши, посета Бањи Ковиљачи.

Програм једнодневнoг излета – други разред - Шабач

-Васпитно-образовни задаци:

Упознавање и разгледање: ергеле, винског подрума, млекаре, пекаре, зоолошког врта и фарме који постоје у оквиру средње пољопривредне школе;

Упознавање занимања: вртлар, млекар, пекар, месар, узгајивач спортских коња, цвећар, руковалац пољопривредних машина, техничар хортикултуре....

Развијање културе понашања на јавном месту, међу вршњацима, у библиотеци;

Развијање другарства;

Упознавање са културним тековинама свог народа;

Упознавање и обилазак историјских материјалних извора (Стари град);

Уочавање основних облика рељефа;

Развијање позитивног односа према националним, културним и естетским вредностима у овом крају, развијање и неговање разумевања и толеранције;

Неговање хигијенских навика и бриге за очување животне средине.

-Садржаји:

1. Обилазак Старог града на Сави;

2. Посета Пољопривредној школи:

у оквиру средње школе постоје: ергела, вински подрум, млекара, пекара, зоолошки врт и фарма;

3. Библиотека шабачка (посета дечјем одељењу);

4. Шетња Господар Јевремовом улицом

Напомена: уколико неки од предложених садржаја није могуће реализовати, планирати посету народном музеју у шапцу или посету хиподрому.

Програм једнодневног излета – трећи и четврти разред - Нови Сад

Образовно-васпитни циљеви и задаци	-Упознавање са значајним објектима Новог Сада, упознавање са његовом историјском прошлошћу. -Подстицање интересовања за културно-историјске и уметничке вредности и односа према природом и социјалном окружењу. -Упознавање са изгледом великог градског насеља. -Уочавање облика рељефа Новог Сада и околине. -Развијање културе понашања на јавном месту, међу вршњацима. -Развијање другарства. -Упознавање са историјским и културним тековинама свог народа. -Упознавање различитих животињских врста. -Упознавање и разгледање Новог Сада. -Обилазак манастира Хопово. -Упознавање и разгледање Петроварадинске тврђаве, обилазак тврђаве. -Обилазак Сремских Карловаца. -Посета родној кући Јована Јовановића Змаја. -Посета Природњачком музеју. -Обилазак Спенса или посета Мек Доналдса. -Уочавање основних облика рељефа. -Развијање позитивног односа према националним, културним и естетским вредностима у овом крају; позитиван социјални однос, развијање и неговање разумевања и толеранције. -Неговање хигијенских навика и бриге за очување животне средине.
Садржаји којима се постављени циљеви остварују	-Упознавање и разгледање Новог Сада. -Обилазак манастира Хопово. -Упознавање и разгледање Петроварадинске тврђаве, обилазак тврђаве. -Обилазак Сремских Карловаца. -Посета родној кући Јована Јовановића Змаја. -Посета Природњачком музеју. -Обилазак Спенса или посета Мек Доналдса.

Програм извођења екскурзије – пети разред -Ваљево-манастир Лелић-Бранковина

Образовно-васпитни и здравствени циљеви	Садржаји којима се реализују постављени циљеви
Упознавање културно-историјских и географских законитости Србије	Упознавање Колубарског округа,града Ваљева,Бранковине-родног места Десанке Максимовић и Ненадовића,старе Десанки не школе,Народног музеја у Ваљеву,као и Муселиновог конака,манастира Лелић,задужбине владике Николаја Велимировића
Упознавање географских особености Србије	Ваљевски округ је смештен између Маљена,Повлена и Сувобора.Кроз Ваљево протичу реке-Колубара и Градац.Упознаће и Тешњар-старо градско језгро
Проширивање усвојених знања из историје,географије,биологије..	Видеће стару протину цркву-задужбину проте Матеје Ненадовића,у Муселиновом

	конаку воштане фигуре Илије Бирчанина и Алексе Ненадовића, вајат и судницу Ненадовића, као и гроб и школу Десанке Максимовић и манастир Лелић
Развијање интересовања за природну средину	Бранковина је позната по прелепим пејзажима, потоцима и рекама, као и ливадама где деца могу да уживају у шетњи
Изграђивање еколошких навика, личних и општих хигијенских навика, очување природе, поштовање кућног реда у објектима и сл...	Током путовања, у аутобусу, објектима које посећујемо
Задовољавање спортских потреба	Шетње, игре у паузама, надметање у разним активностима по договору, игре с лоптом..
Развијање позитивних социјалних односа, толеранције, вештина комуникације, изграђивање самопоштовања и свесне дисциплине	Током целокупног путовања, посебно током слободног времена и приликом обилазака и посета предвиђеним објектима
Развијање позитивног односа према естетским вредностима	Природне лепоте, пејзажи, објекти, поставке у музејима
Подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја	Током трајања екскурзије, кроз путовање, посете, спортске активности, слободно време, шетње

Програм извођења екскурзије – шести разред - Златибор

Путни правац и програм екскурзије	Образовно-васпитни циљеви и задаци екскурзије
Мали Зворник – Златибор -Мали Зворник Обилазак и рекреативне активности на Златибору, посете: Стопића пећина, Дино парк, Бајина Башта. Повратак у Мали Зворник до 20:00	- проширивање и усвајање дела наставног програма, непосредним упознавањем садржаја наставних предмета, појава и процеси природно-географских феномена; - упознавање културних и историјских знаменитости; - проучавање објеката и упознавање начина живота прошлих времена; - уочавање узрочно-последничних односа у конкретним природним и друштвеним условима; - развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; - развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима; - развијање позитивних социјалних односа; - подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Програм извођења екскурзије – седми разред - Сремски Карловци – Нови Сад

Путни правац и програм екскурзије	Образовно-васпитни циљеви и задаци екскурзије
Мали Зворник – Сремски Карловци – Нови Сад - Мали Зворник Посете: Сремски Карловци – Патријаршија и Гимназија; Нови Сад: Природњачки музеј. Слободно време за обилазак Повратак у Мали Зворник до 20:00	- проширивање и усвајање дела наставног програма, непосредним упознавањем садржаја наставних предмета, појава и процеси природно-географских феномена; - упознавање културних и историјских знаменитости; - проучавање објеката и упознавање начина живота прошлих времена; - уочавање узр.последничних односа у конкретним природним и друштвеним условима; - развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; - развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима; - развијање позитивних социјалних односа; - подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Програм извођења екскурзије – осми разред - Крушевац - Ниш - Крагујевац

Образовно-васпитни и здравствени циљеви	Садржаји којима се постављени циљеви реализују
Упознавање културно-историјских знаменитости Србије	Посета храму Светог Саве у Београду, обилазак манастира Раванице, обилазак цркве Лазарице, археолошког парка „Лазарев град“, Ћеле кула, Чегар, тврђава у Нишу, Бали бегова џамија, Лапидаријум, музеј „12. фебруар“, Шумарице, Врњачка бања, Јапански врт
Упознавање географских особености Србије	Приликом путовања кроз наведене пределе кратко давање информација о особеностима предела Србије
Проширивање усвојених знања из историје, географије и српског језика	Посета храму Светог Саве у Београду, обилазак манастира Раванице, обилазак цркве Лазарице, археолошког парка „Лазарев град“, Ћеле кула, тврђава у Нишу, Медијана, Бали бегова џамија, Лапидаријум, музеј „12. фебруар“, Шумарице, Врњачка бања
Развијање интересовања за природу	Разгледање предела и места приликом путовања и боравака
Изграђивање еколошких навика (личне и опште хигијенске навике, очување природе, поштовање кућног	Кроз путовање аутобусом, боравак у знаменитим објектима, посету наведеним местима

реда у аутобусу и објектима као и у природи)	
Развијање позитивног односа према естетским вредностима	Посета верским, културним и историјским објектима приликом обиласка..
Задовољавање спортских потреба	Шетња, могуће спортске игра у паузама, уз мере сигурности
Развијање позитивних социјалних односа, толеранције, вештина комуникације, изграђивање самопоштовања и свесне дисциплине	Све време трајања екскурзије, а нарочито у слободно време , приликом посете знаменитости, културних здања, историјских места
Схватање значаја и усвајање здравих стилова живота (исхрана, кретање и спорт, штетни утицај дувана, алкохола и наркотика)	Све време трајања екскурзије (комуникација са одељењским старешинама , водичима)
Подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја	Током трајања екскурзије: кроз путовање, задржавања, посете, спортске активности, слободно време током боравка...

Школа у природи

Школа ће настојати да обезбеди услове да ученици млађих разреда проведу од 7 до 10 дана у природи у мају/јуну а може се организовати уколико се пријави најмање две трећине ученика из одељења. Школа у природи организоваће се у оним местима која имају сагласност Републичке комисије, по законским прописима за организовање оваквог вида образовно-васпитног рада.

Као могуће дестинације за организовање Школе у природи предложене су:

1. Тара хотел „Оморика“
2. Врујци
3. Златибор

Сви детаљнији услови организовања и реализовања излета, екскурзија и Школе у природи одређени су Правилником о екскурзијама („Сл. гласник РС-Просветни гласник“, број 30/2019).

Зимовање за ученике може бити организовано у току зимског распуста у зависности од интересовања ученика и могућности родитеља. Одлазак на дечији камп може бити организован крајем јуна а летовање ученика на мору може бити организовано у току летњег распуста у зависности од интересовања ученика и могућности родитеља.

Посете и излети, факултативно планирани за запослене и ученике :

- Посета некој од позоришних представа – позориште у Шапцу или Београду;
- Посета Народном музеју у Шапцу;
- Пешачење до Етно-села „Барице“;
- Посета Подземном граду Карађорђевића;
- Пешачење до Орловина – остаци Града кнеза Часлава;

У другом полугодишту планиран је излет са пешачењем (Влашке Њиве, Борања, Радаљско језеро или неко друго одредиште), као и посета ученика трећег и четвртог разреда Хидроелектрани Зворник.

21. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Школска библиотека је неопходан и саставни део образовно-васпитног процеса који доприноси његовом развоју, унапређивању учења, стручног усавршавања и јавне, културне делатности школе. У школској библиотеци прикупља се, обрађује и ученицима, наставницима и стручним сарадницима даје на коришћење библиотечко-информациона грађа (књиге, серијске публикације и др.) и извори. Библиотека је дужна да у свом фонду прикупља уџбенике и друга наставна средства намењена ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и стручну литературу за наставнике и стручне сараднике. Задатак школске библиотеке је да код ученика развија навике читања и коришћења библиотечких услуга, као и да ученике оспособљава да користе информације у свим облицима и на свим медијима и омогући им да овладају вештинама потребним за учење у току целог живота. Школа је дужна да има школску библиотеку, у складу са законом.

Циљеви: Библиотека као центар културне и васпитне делатности прати и помаже реализацију васпитно-образовног процеса кроз различите облике активности у наставно-образовном раду и слободним активностима. Она треба да задовољи информационе и културне потребе, као и потребе за забавом и разонодом деце у заједници, тако што ће да: 1) позајмљује различиту грађу; 2) пружа информационе и референсне услуге; 3) помаже деци да изаберу грађу; 4) укључује децу у процес бирања грађе и развијања библиотечких услуга; 5) пружа обуку за овладавање вештинама потребним за сналажење у библиотеци и обуку за информатичко описмењавање; 6) изводи мотивационе активности (промоција читања); 7) нуди креативне, и програме причања прича; 8) образује родитеље и неговатеље; 9) обезбеђује референтну литературу и обуку за наставнике и библиотекаре; 10) сарађује са организацијама и установама у локалној заједници.

Библиотека је смештена у нови простор који је добијен адаптацијом хола у приземљу школе. Премештањем библиотеке створили су се услови за више активности, а и ученицима је омогућено да је посећују у било које време.

Програм рада школске библиотеке обухвата:

образовно- васпитну делатност, библиотекарско-информациону, културну и јавну делатност, стручно усавршавање. Поласком у први разред, ученици постају чланови школске библиотеке и чланство им траје до завршетка основног школовања. Организује се упознавање ученика првог разреда са библиотечким фондом, правилима понашања у библиотеци и начинима коришћења библиотечке грађе. Читањем стихова и одломака књижевних дела српских, енглеских и шпанских аутора обележава се Светски дан читања наглас. У просторијама библиотеке обележавају се и Дан матерњег језика, Дан ружичастих мајица и школско такмичење рецитатора.

Ученици млађих разреда показују велико интересовање за читање и постали су најактивнији чланови библиотеке. Ученици користе простор библиотеке и за учење и припремање такмичења.

Два наставника у улози стручног сарадника библиотекара успешно су прошли Обуку за библиотечко пословање(обука за рад у МБС бази). Током године фонд школске библиотеке се увећава захваљујући куповини књига од стране школе, поклоњеним књигама од стране ученика и издавачких кућа које су давале промотивне примерке уџбеника.

22. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Програм безбедности и здравља на раду обухвата заједничке активности школе, родитеља и јединице локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

Циљеви:

- Стварање безбедне средине за све учеснике васпитно- образовног процеса.
- Умрежавање свих релевантних институција и актера у циљу што адекватнијег реаговања на ситуације које угрожавају безбедност.
- Освешћавање и упознавање са начинима реаговања у случају ситуација које представљају потенцијалну опасност.
- Министарство унутрашњих послова и Министарство просвете, науке и технолошког развоја покренули су сарадњу у унапређењу безбедности у школама кроз: свакодневне посете представника МУП-а и пројекат "Заједно и безбедно кроз детињство"

Пројекат "Заједно и безбедно кроз детињство"

Циљеви пројекта:

Подизање свести код ученика о последицама насилног понашања у стварном и виртуелном окружењу, препознавање различитих видова насиља, стратегије за помоћ другима у невољи, развој саосећања, ненасилног решавања конфликта, усвајање знања о безбедном учествовању у саобраћају. Јачање улоге Тима за заштиту ученика од дискриминације

Реализација пројекта:

Први део - у току првог полугодишта у петом и седмом разреду реализација радионице „Превенција вршњачког насиља у стварном и виртуелном окружењу“, а у току другог полугодишта иста радионица се реализује у шестом и осмом разреду.

Други део - у току првог полугодишта у првом и другом разреду реализација радионица „Безбедност деце у саобраћају“ и „Безбедност деце у ванредним ситуацијама“. Исте радионице ће се током другог полугодишта реализовати у трећем и четвртном разреду.

Теме ће реализовати полицијски службеници, ватрогасци-спасиоци у сарадњи са представницима Тима за заштиту ученика од насиља.